

Torsdag 2025-04-10

Klockan 09-12:00

Lokal: Förvaltaren, Plats: Stadshusområdet,

Hus: Ryttmästaren

Kallade:

Bygderådet Umeå: Alf Söderlund, Eva Lindman, Ulla Gustafsson, Roger Sandström

Västerbottens idrottsförbund: Niclas Bromark, Mikael Eriksson

Enskild förening på Umeå landsbygd: Maria Bergstén Stöckebygdens Utveckling, Olle Nygren

Holmöns utvecklingsforum

Företagarna Umeå: Johanna Engström, Torbjörn Wennebro

LRF Umeå: Per-Gunnar Olofsson, Ingvar Persson

Enskilt företag på Umeå landsbygd: Kristina Johansson, Emma Bornerberg

Umeå universitet: Marco Eimermann

SLU: vakant

Umeå kommun: Mikael Berglund, Mattias Larsson, Bore Sköld, Elmer Eriksson.

Jennie Bergvall Kalén handläggare, Linn Alexandersson handläggare, Elin Lindqvist
sekreterare

Inbjudna gäster:

Karin Isaksson, teknisk direktör

Christina Bernhardsson, ordförande tekniska nämnden

LBR:s mötesagenda är indelad enligt dessa kategorier:

Förutsättningar: <i>ex. infrastruktur, kommunikationer, byggande, service</i>
Lokalt näringsliv: <i>företagande, ex. besöksnäring, skogs- och lantbruk</i>
Hållbar utveckling: <i>ex. miljö/klimat, attraktivitet, kultur, föreningsliv, jämställdhet, mångfald</i>
Övergripande

Ärende	Omfattning
	<ul style="list-style-type: none">• 09:00-09:05 Välkommen (Mikael)• 09:05-09:30 Landsbygdstrategernas punkter ink. Landsbygdssvepet <p>Serviceplan för kommersiell service är under revision. Planen är en del kommunens landsbygdsprogram. 8 landsbygdsbutiker ingår och planen ska på remiss i april och antas innan sommaren. Gemensamt för butikerna är köptrohet, beroende av ekonomiskt stöd för investeringar och förändrat logistikmönster. Möjligheter är hybridbutik, butiken nav vid kris, samverkan med lokalsamhället. Ny service plan och nytt regionalt serviceprogram för Västerbotten. Planerar för årligt dialogforum. Vara ute och synas i byarna.</p> <p>Mobilt byakontor besöka 8 byar under 2025, se foto. Deltagare från flera aktörer som seniortorget, föreningsbyrå, brandförsvaret, bygglov. Status från olika projekt.</p> <p>Ön som katalysator har startats upp, löper 8 mån. Syfte att utforska hur offentlig verksamhet kan möta behov av omsorg och välfärd i landsbygd. Föreslå hur utmaningar kan lösas. HUF är part i projektet. Workshops internt i kommunen och bjuda in olika verksamheter för gemensam diskussion. På Holmön kartlägga behov av omsorg, dialog med bybor, medborgarcenter/projektcenter, 2 workshops. SRF involverat och projektet presenterat vid Skärgårdsriksdagen. Kontakt med andra kommuner med öar.</p>

Living lab för autonoma transporter i glesbygd. Finansiering från Vinnova. Skapa testmiljö i Taveljö och Rödåbygden. Målet är att skapa hållbara transporter.

Fossilfri leverans av gods i glesbygd. Utveckla leverans av gods med drönare till Holmön. Holmöns Lanthandel blir mottagare. Testflygning i juni Dåva-Holmön. Flygtid 7 min. Kan ta 10 kg gods 36 x 26 x 11 cm.

Mötesplats Landsbygd – Robusta landsbygder i Malå i maj.

Vi dunkar Sverige 10-18 maj. Sök akivitetscheck senast 20 april

Nationella landsbygdsveckan 5-11 maj. Mobil mötesplats. Webinar 7 maj. Uppföljning och lärande inom landbygdspolitiken webinar 7 maj. Små företag i landsbygder webinar 8 maj.

- 09.30- 10:15 Fika + Runda mellan rådsledamöter

C-politiker Leader ideriket har för få ansökningar vilket vållar lite oro. Ett problem är att det tar lång tid från ansökan till projektstart. *Företagare* inget nytt.

Sävar solcellspark planeras.

Livsmedel in så mycket nytt. Kommunen har plan på att rotfrukter lokalt. Lycksele har ett projekt med att köpa djur och lokala bönder föder upp dom till slakt som kan vara intressant att ta efter.

LRF flera olika event runt om i kommunen under sommaren.

Vägavgifter enskilda vägar även för lgh.

Trafik med självkörande fordon i Taveljöbygden testas. Resor bokas med app. Från 8 – 22 kan resor bokas. 100 resor under de första 2 veckorna. Gratis men man måste fylla i uppföljningsenkät.

LRF2 Det finns 6 ha odlingsmark för potatisodling som borde utnyttjas för beredskap och självförsörjningsgrad. Ett problem är att det är oklara ansvarsområden för detta. Politiken måste peka med hela handen och säga vem som ska ansvara för vad. Det gamla kravet var att kommuner ska kunna föda invånarna i 14 dagar. Det nya kravet som föreslås är 48 tim, men hur kommunen lokalt ska lösa detta finns inga krav utan det är upp till varje kommun att hantera. En viktig aspekt är att vi måste äta lokalproducerat dagligen för att motivera att det ska finnas odling för kristid.

Univ. i) Trebetygsuppsats om glesbygdsbutiker. ii) Regenerativ turism i kustregioner.

Holmön 3 projekt. i) Arkitektstudenter kommer att ha sommarkurs som bygger litet vinterbonat hus som kan användas för att provbo på Holmön. ii) Inventera och samla in Kulturhistoria mm och ska presentationsmaterial. iii) Omställningslabb för arkitekt högskolan.

Tavelsjö/Rödå tre punkter. i) Kulturvandringsled i Överrödå. ii) Hur ska bygdegården kunna göra större projekt t ex enskilda avlopp? iii) Äldreomsorg fina program för boende men som inte genomförs. Olika verksamheter samverkar inte utan hjulet uppfinns gång på gång.

Stöcke. i) Projekt om vattenförsörjning. ii) Delegation på besök för att ta del av Stöckebygdens utveckling har vuxit fram i föreningsform. iii) Det är inte hållbart med att bussa barn från Stöcke idag trots att man för 4 år sedan beslöt att inte bussa och att ny skola skulle finnas 2025. Byn har kommit med förslag till lösning och hoppas att Kommunen tar till sig av detta förslag.

Detta är ett gemensamt problem inom hela landsbygden. Vad kan kommunen göra för skolan, lantbruket, mm? Det finns mycket kunskap ute på landsbygden om landsbygden, som borde tas tillvara innan projekt planeras som blir onödigt besvärliga och kostnadskrävande.

- 10.15- 10.25 Information om uppdrag att öka tillgängligheten till kommunens lokaler, utifrån Tekniska nämndens verksamhetsplan (Karin Isaksson, Christina Bernhardsson)
- Kommunens lokaler ska vara tillgängliga och fungera väl på alla ställen. Inventering pågår och åtgärder genomförs där behov finns. Avvaktar en ny skolsäkerhetslag hur den påverkar behov av åtgärder. Användningen ska ske i samverkan med Fritid och utbildning. Kostnaden för hyra av kommunala lokaler upplevs i många fall så dyr att det hämmar tillgängligheten. UG gratis i stan men kostar på landsbygden. Det är Fritid som driver UG, inte TN som hyr ut lokalerna. Det borde vara lika för alla.
- TN vill göra lokaler tillgängliga men allt kan inte göras på en gång. Det behövs en plan och ta en sak i taget.
- Säkerhetsaspekter kommer att medföra mer låsta lokaler och högre krav för tillgänglighet.

	<p>Nyckeltillgänglighet måst ses över. Man ska inte behöva åka in till stan för att hämta en nyckel och sen åka till stan igen för att återlämna.</p> <ul style="list-style-type: none"> <p>10:25-10.40 Information om investeringar på landsbygden, genomförda och planerade (Karin Isaksson, Christina Bernhardsson)</p> <p>Antalet barn i skola och förskola minskar kraftigt vilket är en utmaning då det väntas öka igen på sikt.</p> <p>Nya förskole/skollokaler byggs/iordningställs under kommande år i Bullmark, Botsmark, Rödåsel, Taveljö, Yttersjö, Innertavle, Hissjö, Sörmjöle, Stöcke, Brännland.</p> <p>Lagstiftning och kommunens beslutprocess gör att det är långa ledtider (2 – 4 år) från beslut till byggnation kan påbörjas.</p> <p>Det är också problem med bostäder och lokaler nära aktiv jordbruksmark där traktorer och fotgängare och barn möts.</p> <p>Kommunerna måste samverka vid gränser så att barn placeras så att livspusslet går ihop och inte i första hand för kommunernas behov.</p> <p>10:40-11:15 Återkoppling vägbelysning, förutsättningar och kostnader (Karin Isaksson, Christian Bernhardsson)</p> <p>Kommunala stolpar på kommunala vägar ca 22 000 st</p> <p>Kommunala stolpar på statliga vägar ca 3 500 st</p> <p>Kommunala stolpar på ensklida vägar ca 4 300 st</p> <p>Inventering: Hur gör andra kommuner, kommunal belysning p ensklid väg, var behövs belysning, kriterier för statlig väg, gator landsbygd, slita belysningar, vissa områden har belysning som inte behövs idag, nya regler/krav från TrV, gammal teknik.</p> <p>Kommunen har tagit fram kriterier i 6 punkter.</p> <p>Utbyte av de stolpar som inte uppfyller kriterier 180 Mkr på statliga vägar och 30 Mkr på enskilda vägar.</p> <p>Underhållsplan: Stolpar, armaturer, kablage, styrutrustning.</p> <p>Utmaningar är att flera ljuskällor till armaturer fasas ut 2027 och att 2 och 3 G näten släcks och många styrsystem går via dessa.</p> <p>Tydligt regelverk ger förutsättningar. Kriterier från VTI + småorter ger vägledning. Arbete enligt plan. Dialog med TrV fortsätter.</p>
--	---

	<p>TrVs kriterier tar ingen hänsyn till trygghet eller social trivsel med belysning eller det negativa signalvärde som avveckling av belysning innebär. Det är något Kommunen måste ha med i sina ställnings-taganden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 11-15-11.40 Landsbyggsdagen 8 oktober 2025 Kommer inom kort för synpunkter via e-post. • 11:40- 12.00 Övrigt Kommande LBR-möten. Juni. Kollektivtrafik på landsbygd. September. i) Trygghetspunkter och energigemenskaper. ii) Aktuell forskning UmU. December. Återkommer om detta.

Kallat av:

Elin Lindqvist för Mikael Berglund, Jennie Bergvall Kalén, Linn Alexandersson

Webbsida: www.umea.se/lbr